مجوهرات صائب تبریزی

جامع ومترجمی
ریزه اعدادیسی کاتبی حسن افندی زاده حافظ
م . خلوصی

حکاکلرده ۲۱ نومروده لوفچه‌لی راشد افندینک
دکاننده صاتلقده‌در

مهرسز نسخه‌لر ساخته‌در

استانبول

مطبعهٔ احمد کامل — [illegible]

بولنمش ایکن کویا شرقك بوخزائنی بیتمش کبی هرکسده غرب اسلوبنه غربك طرز نوینه تمایلده عظیم برانهماك حاصل اولمشدر !..

همان هرشیده عنعنات ملیه‌مزی اغیار النه قاپدیردیغمزدن بوکون نظر حرص واشتهامزی جلب ایتدیکندن طولایی آنلردن سوه‌رك ویلواره‌رق آلدیغمز مضامین ادبیه‌نك همان کافه‌سی لسان ادبیمزك ارکانی اولان عرب وعجمدن اقتباس وانتحال ایدلمش شیلردر ...

فقط غرب بونلره بر رنك وجلا ویره‌مش ویکی برکسوه اکسا ایلمش اولدیغندن سنه‌لردن بری حریم وصالمزدن دور اولان ابکار معنویات وبدایع طبیعت اویله سطحی نظرله اکلاشیله‌میه‌جغندن بالطبع صاحب اولیده بولنه‌مامقده‌در . بوکونکی ادبامزك بعضیسی رومانه ، خیالاته صرف ایتدیکی غیرت واقتدارك برقسمنی اولسون مشاهیرك آثار ادبیه وحکمیه‌سنك لسانمزه ترجمه ونقلنده صرف ایتمش اولسه‌لر لسان ادبی واخلاقیمزه دها بیوك خدمات برکزیده ابراز ایتمش اولاجقلرینی هرکس تسلیم ایدر .

معاصرینمزدن معلم ناجی مرحوم بووادیده ایجه چالشمش ومسلك ادبیمزه کوزه‌ل برچیغر آچمش ایدیسه‌ده عمری وفا ایتمدیکندن آمال مقدسه‌سنیده حد غایه‌یه ایصاله موفق اولامدی . صائب دیوانی بیله حضرت استادك نظر تدقیقندن دور قالمیه‌رق بنم شو ناچیز خدمتمه « صائبده سوز » عنوانیله باشلامش وبش اون بیت قدر انتخاب ایله نشر ایتمش ایسه‌ده اکماله موفق اولامامشدر !..

اونبرنجی عصرده ایران وتبریزك لطیف واحه‌لرنده ، زمردین باغچه‌لرنده مسعودانه برعمر کچورمش ومعاصرلرینك بیله چشم حسدندن قورتیله‌مامش اولان جناب « میرصائب » عن اصل تبریزلی «محمدعلی»

نامنده‌کی ذات اولوب شاه‌عباس ثانینك نظر التفات وتحسیننه مظهریتله « مستعد خان » عنوان جلیلنه نائل اولمش وشاهجهان زماننده دخی هندستان وکشمیره سیاحتله صیت بلند کسب ایتمش و « ۱۰۸۷ » تاریخنده اصفهانده وفات ایلمشدر . بعض اشعار ترکیسی دخی مرویدر.

یکرمی بیك بیتی متجاوز اولان مرتب دیوانی ایران وهندستانده وحتی عثمانلی ذوق آشنایانی عندنده پك مقبول اولوب ضروب امثال وحکمیاتهٔ حافظلری کیرو براقمشدر .

فقط حضرتك نابی کبی چوق شعر سویلمکده‌کی هوس وآرزوسی غالب اولدیغندن دیوانینك قسم اعظمی روحسز وخاییده سوزلرله مملو اولوب آره‌لرده سرپلمش اولان حکمیاتك ارانوب بولنمسی ایچه برصبر ومتانته متوقف بولندیغندن آز برمطالعه ایله صائبك مزیتی اکلامق ایستینلرك اکثریسی یاکیله‌رق شهرت متواتره‌سنك همان کاذب اولدیغنه قانع اولمقده‌در . اشعار صائب اره‌سنده خزائن طبیعتك موجود اولدیغی اثنای تحصیلده استادم همشیرلی حاجی حافظ یوسف افندیدن طویمش اولدیغمدن اله کچن غیر مطبوع دیوانی علی قدر الاستطاعه تتبع ایده‌رك اشبو اثرده موجود ایکی‌یوز قدر بیت جمعنه موفق اولدم . منتظم بردیوانه مالکیت دکل مطبوعندن بیله جزدار اولمیان بنم کبی طشره‌لی برنوهوسك انتخاب وترجمه‌ده انجق بوقدر برمهارتی مصروف اوله‌بیله‌جکندن وطبایع مختلفه نظرنده احتمالکه شایان انتخاب دها پك‌چوق بیتلر بولنه‌بیله‌جکندن بوبابده اقتحام اولنان مساعی‌یی تقدیر بیوران ذوات ؛ خاطره کلن نواقصی‌ده چوق کورمیه‌جکلرینه امین بولندیغمدن خس وخاشاك آره‌سندن طوپلایه بیلدیکم ابیاته حضرتك احیای نامی ایچون «مجوهرات صائب تبریزی»

عنوانی ویرمش وهر برینك زیرینه‌ده مثلاً بر ترجمه علاوه ایلمش واثرك هرحالده استفاده‌دن خالی اولامیه‌جغنه‌ده قناعت قلبیه حاصل ایتمشم . ومن الله التوفیق .

ـا ۲۷ رمضان ۱۳۳۰ ریزه اعدادیسی کاتبی حسن‌افندی زاده

حافظ م . خلوصی

مجوهرات صائب تبریزی

نومرو

۱

یارب از دل، مشرق نور هدایت کن مرا !

از فروغ عشق خورشید قیامت کن مرا !

یارب ! مستغرق انوار هدایت اولمق ایچون کوکلمه برمشرق نور ایله قیامت طریق سلامتی بولمق ایچون فروغ عشقدن بر خورشید هدایت احسان ایت !..

۱

از رباط تن چو بکذشتی دکر معموره نیست !

زاد راهی بر نمیداری ازین منزل چرا !؟.

ای علایق ماسوایه طالمش اولان روح غافل ! حیات فانیه ختام بولوب بنای وجود بر دفعه بوزولنجه التجا ایده‌جك دیکر بر یرك یوقدر . اخرته طوغری یولجیسك اوکده‌برمعموره زاریوق شورادن یولجیلغه متعلق نیچون هیچ برشی آلمیورسك !؟.

٣

در بیابان عدم بی توشــه رفتن مشکلست .

نیستی در فکر تخم افشانی ای د چرا !؟.

افندی : صحرای عدم تخم عمل ایله اکیلور . تهی دست کیتمك مشکلدر سنده نیچون صحرای عدمی زراعت هوسی یوقدر !؟.

٤

هیچ قفلی نیست نکشا بد بآه نیم شب ؟

ماندهٔ در عقــدهٔ دل اینقدر حیران چرا ؟!

دنیاده هیچ برکلید یوقدرکه آه سحرله آچلمسی ممکن اولمسون؛ سن عقدهٔ درونکی آچمق ایچون نەدن یوقدر متحیرسك ؟!

٥

کار موقوف بو قتست که چون وقت رسد ،

خوابی از بنـد رهـا نیـد مه کنعانرا !..

هرایشـك بر وقت مرهونی وار در . کانجـه اولور . یوسف علیه‌السلامك زنداندن خلاصنه سبب ملك‌مصرك بررؤیاسیدر .

٦

جز پشیمانی ندارد حاصل طول امل ،

چند پیمـائی مکرر این ره بیهوده را ؟!

طول ملك نتیجه وخلاصـه‌سی ندامتدن بشقه برشئ اولمـدیغی

۱۰

زبی درداں علاج درد چون جستن بدان ماند ،

که خار ازپا برون آردکسی بانیش عقربها !..

حکیم بانه‌کلدر دیمشلر. مبتلا اولدیغك دردك دواسنی ینه اهل دردن آراملی . ذوق دردہ وقوفی اولمیانلردن دوا آرامق ؛ آیاغه باتمش اولان بر دیکنی ، عقربك زهرلی ایکنه‌سیله چیقارمغه بکزر .

۱۱

نه هرآهی قبول افتد ، نه هراشکی اثر دارد

یکی کوهر شود از صد هزاران قطره‌بارا نرا

نه‌هروقت‌ایدیلن فریاد والتجا هدف قبوله اصابت‌ایدر. نه‌هرکوز یاشی تأثیر ایلر. یوزبیك قطره یاغمووردن اینجو اولان انجق‌بریسیدر.

۱۲

نه مکر سبحه شماران خدانکه دارد ،

که صد سرست بیك خلقهٔ کمند اینجا !..

اهل‌تسبیحك حیله وخشمندن الله جمله‌نی محافظه بیورسون . زیرا آنلر یوزباشی برایپ‌ایله باغلایوب النه آلمشدر .

۱۳

صیقلی کن سینهٔ خود را بآه آتشین ،

میکنی در بوزهٔ نور ازمه واختر چرا ؟!.

نورلری مستعار اولان آیدن ، یلدیزدن نیچون نور دیلنورسك

اشته دشمنك بو تواضعلرینه اعتماد ایدوب آلدانمق بیوك حماقتدر . زیرا سیلابك متواضعانه بر صورتده دیوارلرك آیاغنی اوپه‌رك مطلقا دیواری ییقمق ایچوندر .

١٨

ای صبا ! مشتی سپندی برسر آتش بریز ،

کر بپرسد یار ، حال صائب دلخسته را !..

ای بادصبا ! دوستمك کوینه تصادف ایتدیکك زمان فراقیله نالان وبی خداب اولدیغم جانان تنزلا بنی سندن سؤال ایدرسه بر آووج اوزرلك تخمی آلوب آتشه دوك ! ودی‌که اشته عاشق صادقك اولان صائب دلخسته نارفراقکله بویله چتردایوب یانمه‌ده‌در .

١٩

بما حرارت دوزخ چه میتواند کرد ؛

اکر زمانستانند چشم کریانرا !...

دردعشق ایله هردم کریه‌باراولان شوچشمانی ؛ روز قیامتده‌دخی بزعاشقاندن آلمزلرسه آتش دوزخ بزلری یاقمغه نصل قادر اوله‌بیلیر ؟!.

٢٠

فکر آب وداند در کنج قفس بیماست

زیر چرخ اندیشهٔ روزی چرا باشد مرا ؟..

قفس نشین اولان برقوشه آب ودانه اندیشه‌سندن هیچ برفائده یوقدر بن زیر چرخده «دکرمنده» اولدیغم حالده نیچون ینه آچ قالمق حذف واندیشه‌سیله مألوف بولنیورم ؟ ! .

٢١

دوام عاشق اکر خواهی مکن با وصل آمیزش ،

که آب زندکی هم میکند خاموش آتشرا

ای واقف ذوق عشق اولان دلخسته ! اکر دوام عشقی آرزو ایدرسه‌ك صقین وصلتی اعتیاد ایدنمه ! زیرا آتشه آب حیات بیله دوکسه‌ك ینه سونر ! . .

٢٢

بخونم زد رقم تا باقلم شد آشنا دستش ؛

پری رویی که میبردم بمکتب من کتابشرا !..

بر ملك صفت که وقتیله کتابنی مکتبه طاشیردم . نه‌زمان که مبارك الی قلم ایله پیدای الفت ایدوب اوقویوب یازدی ؛

« فتوای خون ناحقمی یازدی ابتدا »

٢٣

ز دولت نیست جز تشویش خاطر حاصل دیکر ،

بزرکی مایهٔ طوفان بود پیوسته در یارا .

دولت واقبال نه‌قدر ترقی ایدرسه وجدان عذابی‌ده اونسبتده تزاید ایدر . راحتلق طبیعتده ، کوکلده‌در . رفعت واقبال تشویش افکاردن غیری بر نتیجه ویرمز دولت بیودکچه غائله‌ده آرتار . نته‌کیم بیوك دکزلردن طوفانك ، فیرطنه‌نك اکسیك اولمامسی هپ بیوکلکی یوزندندر ! . .

٢٤

اختلاف کفر ودین آخر بیکجا میکشـد .

خواب یك خوابست وباشد مختلف تعبیرها !..

خواب غفلة دالمش اولان خلقك كفرد دين حقنده كه اختلافاتی نهـایت نقطه ده برلشیر . کوریلن رویا بردر ؛ مع التأسف هرکس تعبیرده اختلاف ایدییور . «جمله نك مقصودی براما روایت مختلف»

٢٥

بیکاری وتوکل دو رسـت از مروت ؛

بر دوش خلق مفکن زنهار بار خود را .

عزیزم ! تدبیر معیشنده مسـتحسن اولان اسبابك هیچ برینه توسل ایتمـه‌دن یالکز «بن متوکلم» دیمك وبوش اوطورمق مروت وانسانیتدن چوق اوزاقدر . حمیتلی بر انسان ایسه‌ك اسباب ظاهره‌یه توسل ایدەرك چالشدقدن صکره توکل ایت ! یوقسه کندی یوککی باشقه‌لرینك اوموزینه براقمه ! خلقك باشنه بار اولمه ! . .

٢٦

جمعی که از ملایمت از ار دیده اند ،

بربرك كل شمرده کذا رند پای را !..

تجربه سزلق سائقه‌سیله کوزه ایی وملایم کورینن شیلر یوزندن بلایه دوشن بعض زواللیلر نهایتسیك مشکلات ایله یقایی قورتاردقدن صوکره انجابنده کل یاپراغنه باصمقده احتیاط ایدرلر . ومباح اولان یرلرده بیله کمال تردد ایله ایاق آتارلر . محبوسینك حالی بویله‌در ..

٢٧

چون شود دشمن ملایم احتیاط از کف مده !

مکرها در پرده باشـد ، آب زیر کاه را .

افندم ! دشمنی هرنه‌قدر ملایم ومتمایل کوررسه‌ڭ‌بیله هرزمان دقت واحتیاطی الدن براقمه ! زیرا حیله‌لر اویونلر دائما صاف کورینن پرده آرقه‌سندن اولور . صوده صمانك التندن یورر .

٢٨

هیچ میزانی درین بازار چون انصاف نیست .

گوهر خود را نمی سـنجی باین میزان چرا ؟!.

شوبازارفناده انصاف کبی قولای هیچ برترازوی عدالت یوقدر. سن کندی‌وجدانکی ویاپه‌جغك‌ایشی نیچون بوترازوایله طارتمیورسك ؟!

٢٩

چشم چون بینا شود خضر است هر نقش قدم .

رهبر بینـا چه جوبی ! دیدهٔ بنیا طلب !..

عزیزم ! بزده کوزیوق . اکراولسیدی راه طلبده هر آیاق‌ایزی بررهبر هدایت وبرخضر سـلامتدر . ایی برمرشد حقیقی ارامقدن زیاده دیدهٔ بصیرت ایستملی‌یز !..

٣٠

معیار دوسـتان دغل روز حاجتست .

قرضی برسم تجربه ازدوستان طلب !..

قالپ وحیله‌کار دوستلرك محك ومعیاری روز حاجتدر . بوکبی

دوستلردن هیچ اولمازسه تجربه ایچون اولسون اودونج بر مقدار ایسته ! . .

٣١

کفارهٔ شرابخوریهای بیحساب ؛

هشیار در میانهٔ مستان نشستنست .

اوطانمه‌دن وقتلی وقتسز بول بول شراب ایچمه‌نك کفارتی؛ آییق اولارق سرخوشلر آره‌سنده اوطورمقدر .

٣٢

عالم دیکر بدست آورکه در زیر فلك ؛

کر هزاران سال میانی همین روزوشبست !..

ماورای زمین وآسمانده دیکر بر عالم بولمغه غیرت ایت ! . . بلدیکمز شو زیر فلکده بیکلرجه ییل قالمش اولسه‌ك متصل کوره‌جکك شو کون ، کیجه‌دن عبارتدر .

٣٣

نشد زنسخهٔ دل نقطهٔ مرا معلوم ؛

اکرچه عمر بتصیح این رساله کذشت !..

احوال قلبه عائد اولان کتابی تکمیل اوقودم . وبتون عمرمی‌ده بو رساله‌نك تصحیحیله کچوردیکم حالده معالتأسف هیچ بر نقطه‌سنی اکلامغه موفق اوله‌مدم .

٣٤

از بدان ، فيض مجالست ، بنيكان برسد ؛

حق بيدارئى دز دان بعسس بسيارست .

فنالردن ايلرك استفادهسى بالوجوه محالدر . فقط مستثنا اولهرق خرسزلرك بكجى اوزرنده چوق حقى واردر . زيرا بكجىيى ، بتون كيجهيى آيق كچورمكه وبو وسيله ايله فيوضات ليليهدن استفادديه سوق ايدن خرسزلردر . .

٣٥

شمع دلرا از هوا هاى مخالف پاس دار !

وقت رفتن كر چراعى پيش پاميبا يدث !.

ختم انفاس ايله راه بقايه ايلك قدمهيى آتاجغك مظلم دملرده چراغ هدايته احتياجك وار ايسه ؛ معكس تجليات اولان قلبكى ، شمعهٔ درونكى مخالف هوالردن شمديدن محافظه ايتمليسك ! . .

٣٦

فرعون كه ميزد « لمن الملك » زنخوت ؛

در بحر عدم غوطه زد از چوب شبانت !..

يارب ! سن اول عزيز وقهارسك كه جلال وعظمتكه قارشى سرمست غرور اولهرق اوتانمهدن دعواى ربوبيت ايدن فرعونى ؛ چوبانكك بر دكنكيله بحر عدمده اهلاك ايلدك !..

٣٧

باسمان چه کریزی زحادثات جهان ؟!.

که دست تیغ در است، وین سپر تنکست.

ای مألوف نفاق وسفاهت ! مستغرق نعمی اولدیغك دملرده جناب حقی هیچ خاطرکه بیله کتیرمزدك !.. وقتا که حادثات جهان سنی پنجهٔ بی امانده زبون ونالان ایتدی . آسمانه رفع دست ایله درکاه احدیته نیاز والتجایه قویولدك ! فقط بوش ! تقدیره هیچ بر شی فائده ایده‌مز . زیرا محرك تیغ قضا اولان ید قدرت عقلك تصور ایده‌میه‌جکی درجه‌لرده اوزوندر . بو سنك کوه‌ندیکك سپر ایسه اکا نسبتله چوق طار وپك کوچکدر .

٣٨

کر چاك کریبان نکنند راهنمایی ،

طفلان چه شناسند که دیوانه کدامست .

اکر چاك کریبان ایدوب چپلاق کزمسی دلالت ایتمه‌یدی ؛ چوجقلر دیوانه‌یی بردرلو بولوب اکلایه مازلردی .

٣٩

دلیل عزت اهل سخن همین کافیست ،

که خورد های قلم زیر پا نباید ریخت !..

قلم قیرپنتیلرینك ایاق آلتنه براقلمامسنك عدم جوازی ؛ اهل سخنك عزت واعتبارینه ومستحق تعظیم وتوقیر اولدقلرینه دلیل کافیدر

٤٠

درین بساط بتمکین خود مشو مغرور !.

که پیش سیل فنا کوه وکاه هردو یکیست .

ای غافل ! شو عرصکاه فناده خدم وحشمکه ، تمکین وتدبیرکه صقین مغرور اولمه !.. چونکه مخلوقات کاملاً برسیل فنا اوکندهدر. اوسیل عظیمه قارشو طاغ ، طاش ، اوت ، اورمان هپسی مساویدر.

٤١

صائب ! زاهل عقل شنیدن حدیث عشق ،

اوصاف یوسف از لب اخوان شنید نست .

ای صائب ! ذوق دردده واحوال عشقه وقوفی اولمیان برطاقم عقل معاش اهلنه ؛ امور عشقه دائر برشی صورمه ! چونکه آغزلرینه یاقشمیان بوکبی شیلری آنلردن ایشتمك ، یوسف علیه السلامك اوصافنی قار داشلرینك آغزندن ایشتمکه بکزر . .

٤٢

شکایت از ستم چرخ ناجوانمردیست

که کوشمال پدر ؛ خیرخواهی پدرست .

عزیزم ! فلکك جور وستمنه تحمل ایت ! حد ذاتنده هیچ برشیئه مقتدر اولمیان عادی برقوته قارشی طوردمامق ؛ انسانلغك ویکیتلکك شانی دکلدر . برپدرك برای تأدیت اره‌صره اوغلنی دوکمسی ، قولاغنی چکمسی ایلکنی آرزو ایتدیکندندر اشته فلکده بالواسطه بویله برمربیدر .

۴۳

سیل از بساط خانه بد وشان چه میبرد ،

ملك خراب را غمی از ترك وتاز نیست .

سیل فنا ؛ دنیانك ، نظرلرنده هیچ دکری اولمیان خانه‌بدوشانك نه‌سنی کوتوره‌بیلیر؟. ذاتاً کندیلکندن خراب اولان برملك ، تحولات کونیه‌دن متأثرمی اولور ؟!.

۴۴

پیراهنی کجاست که بر اهل روزکار ،

روش شود که دیدهٔ یعقوب کور نیست .

پردهٔ غفلت هپمزك دیدهٔ بصیرتنی ستراتمشدر . اهل دنیانك هپسنه یعقوب علیه‌السلامك کوزینی آچان قمیص یوسف کبی برکوملك لازمدر. فقط نره‌ده ! بزم شوحالمزه نسبةً یعقوب علیه‌السلام هیچده کوردکلدی !..

۴۵

هشیار زیستن نه زقانون حکمتست ،

در کارخانهٔ که نظامش بغفلتست .

نظام وانتظامی سراپا غفلتدن عبارت اولان بویله برکارخانهٔ عالمده عقل کامله مالك اولانلرك راحت یشامسی بالوجوه قانون حکمته مغایردر . « راحت یشامش وارمی کروه عقلادن »

۴۶

این کنج عزلتی که کرفتست شیخ شهر ،

در چشم اهل دید کمینکاه شهرتست .

ریاکارانه برصورتده کوشهٔ عزلتی اختیار ایدن بعض زمانه متشیخلرینك مقصدی؛ تزیید شهرت ایدرك برطاقم صافدرون زواری اولامقدن عبارتدر . نظر حقیقت ایله باقیلورسه اوکوردیکك کوشهٔ عزلتده کمینکاه شهرتیدر . .

٤٧

در کاسهٔ سری که بود فکر نان وآب ،

چون آسیا همیشه پر از کرد کلفتست .

ای بازار مخته سوقکدهکی حکمتدن غافل اولان انسان! برازده امور عقبایی دوشون! بر قفاده که هرساعت آب ونان فکری بولنور عادتا بردکرمندن فرقی یوقدر . چونکه دکرمنده دائما کندینه کلفت ومشقتدن بشقه برفائدهسی اولمیان دانه وتوزلرله طولودر .

٤٨

یك کشتئ درست بساحل نمیرسد ،

زین شورشی که در سر دریای وحدتست .

ای کشتی سوار بحرعشق! زاد وزخیرهکی اتماموسوار اولدیغك . سفینهنك حسن محافظهسنه اهتمام ایت! زیرا ساحل وپابانی اولمیان دریای وحدت اوقدر طالغهلی ، اوقدر فیرطنهلیدرکه بونده شناورلك ایدن کمیلردن همان هیچ بریسی صاغلام اولهرق ساحل سلامته واصل اولهمیور . .

٤٩

غرض زوسعت میدان لامکان شانشت .

وکرنه غیر دل تنك جلوکاهش نیست

عقللره حیرتبخش اولان جناب حقك قدرت وعظمتنك وسعتدن

مقصد اعلای شان وشرفیدر . یوفسه زمین و آسمانه صیغه‌بیله‌سی محال اولان جناب فیاضك ؛ قلب مؤمندن بشقه جلوه‌کاهی یوقدر .

٥٠

هستیٔ دنیای فانی انتظار مردنست .

ترك هستی زانتظار نیستی وارستنست .

شو دنیای فانیده احمقجه‌سنه یشامق ، اولمکه انتظاردن بشقه برشی دکلدر بوحال‌ایله اولمك‌ده یوقلق انتظارندن قورتلقدن عبارتدر .

٥١

شسته رویان کرچه میشویند از دلها غبار ؛

چهرهٔ خوبان نو خطرا صفای دیکرست .

ساده‌رویانه نظر ؛ کرچه کوکللرده‌کی آلام وکدورتی کیدررسه‌ده خوبان نوخطك رخسار تابناکنده‌کی ذوق وطراوت بنه بشقه‌در ..

٥٢

چون خطایی از توسرزد درپشیمانی کریز !

کزخطا نادم نکردیدن خطای دیکرست .

عزیزم ! سندن اثرغفلت وجهالت اوله‌رق برخطا صادراولورسه درحال توبه ایت ! دهلیز ندامته قاچ ، کیزلن ! زیرا انسان یاپدیغی خطادن مأیوس ونادم اولمامق آریجه بر خطادر ...

٥٣

کرچه صائب ! آب حیوان میدهد عمرابد !

حفظ آب روی خود آب بقای دیکرست.

ای صائب ! هرنه‌قدر آب حیاتك ؛ مخلوقاته عمر ابد بخش ایدر
اولدیغی مروی ایسه‌ده بو یالکز حیاته منحصر اولوب باقی دکلدر .
انسانك کندی یوزینك صوینی محافظه ایتمسی وآنکه حضور جناب
فیاضه چیقه‌بیلمسی آب حیاتدن دها قیمتدار بر آب بقایه نائلیت دیمکدر ،

٥٤

بهرکه هرچه دهی نام آن مبر صائب !

که حق خود طلبیدن کم از کدایی نیست.

صائب ! اویله بر زمانده‌یزکه هرکیمه مصلحت اوله‌رق بر شی
ویرمش ایسه‌ك استه‌مسی جائز اوله‌میور . زیرا انسانك کندی حق
صریحنی طلب ایتمك دیلنجیلکدن دها اشاغی صاییلیور !..

٥٥

لب خاموش نمودار دل پرسخنست ،

جوهر دیگر آینهٔ خلق حسنست .

تجربه وتکامل ایچوندر . سفهایی هر زمان کامیاب ایدر . چونکه
محك طاشی سیم وزره مخصوصدر . بوقسه باقر ودمیر ایچون دکلدر .

٥٧

هر که کم کرددغمی دردل من می آید !

وعدکاه غم عالم دل افکار منست .

کروه مبتلادن کیمکه بر غم ضایع ایدر ؛ انی کاسون بنم کوکلمده
آرایوب بولسون ! زیرا کرهٔ ارضده اولان غم ودردلرك موعدتلاقیسی ؛
افکار وآلام متنوعه‌یه مبتلا بولنان انجق بو بنم زواللی کوکلمدر !..

٥٨

پامنه بیرون زحد خود سعادتمند باش

نیست کمتر ازهما تاجغد در ویرانه‌است

هرایشده حد ومقدارینی بیلوبده دائرهٔ اقتدارکدن دیشاری ایاق
آتمه‌که مسرور القلب وصاحب سعادت اوله‌رق یشایه‌سك ! زیرا
بایقوش ویرانه‌یه قناعت ایدوب یواسنده اوطوردیغی مدت ؛ اعتباری
همادن اشاغی دکلدر .

٥٩

دست شستن نیست خیر آنکار ازموج سراب

دامن انشاندن نه‌دنیا ازقصور همتست

جهانك بیاغی دیدی فودیسنه باقوب ده ابنای جنسکه خدمتدن
کیرو طورمق واموردنیادن اجتناب ایتمك کار عقل دکل محضا نقصانی
همت وحمیتدر . زیرا حادثات عالم : سرابك تموجاتنه بکزرکه آنیدر.

٦٠

مهلت دور سبکسیر جهان این همه نیست

نوشه بردار وروان شوکه زمان این همه نیست

عمر جهان بزما کلادیغمز کبی ایچنده بولندیغمز حالده شوعجله قوشوب کیدن مدتدن عبارت دکلدر . ای غافل ! سن طورمه همان ارزاق سفریه کی تدارك ایدوب یوللاك که زمان بودکلدر بومرحله‌دن کچوب عالم بقایه کیدیله‌جکدر ! . .

٦١

سودا کرست هرکه دهد رزباب رو ،

انکس که بی‌سؤال دهد اهل همتست .

ای ادعای سخاوت ایدن کوته بین ! اهل حاجته یوز صویی مقابلنده ویردیکك اقچه مقبول دکلدر . بلکه عادتا برآلیش ویرشدن عبارتدر حقیقتی اهل همت اوکیمسه‌درکه دست سؤالی کورمه‌دن ارباب احتیاجك حالنی کشف ایدوب معاونته شتابان اوله !..

٦٢

دل وزبان چو یکی شد سخن بلند شود .

بهیچ جا نرسد طائری که یکبالست .

برذاتك که قریحه‌سنده‌کی وسعت لساننده‌کی طلاقله مساوی‌اولور. اوزمان بوایکی جناح فضیلت سایه‌سنده سوزلری عالی وشهرتی عالمکیر اولور . چونکه تك قنادلی قوش ایچون هیچ برزمان بریره اوچوب کیتمك ممکن دکلدر !..

٦٣

سخن تلخ اگر میگذرانی مردی !..

دعوی حوصله تنها بقدحنوشی نیست.

آجی سوزی عفو ایدرسه‌ڭ یگیتسڭ ! یوقسه وسعت حوصله وفسحت وجدان ادعاسی ساده چوق عشرت ایچه بیلمکله دگلدر !..

٦٤

موقوف بآسایش چرخست قرارم ؛

هرکارکه موقوف محالست محالست .

الم عشقدن تخلیص گریبان ایله راحت وسکون بولمقلغم محال اولان سکون چرخه وابسته‌در. بناءعلیه محاله موقوف اولان هرایش ده محالدر.

٦٥

بگذر از رد وقبول خلق کین شغل خسیس ،

خویشرا باعالمی دست وگریبان کردنست .

عزیزم ! خلقك نه ستایشندن مغرور اول نه ده ذمندن مکدر ! مقتشای نفسانیت اولان بوحاللردن گچ ! زیراحد ذاتنده دگرسز اولان بومشغله انسانی بتون مخلوقات ایله یقا ، پاچا ایتمکدن بشقه برشی دگلدر.

٦٦

نتوان بقیل وقال ز ارباب حال شدن ،

منعم نمیشود کسی از گفتگوی گنج !..

زمانه متشیخلری گبی بر طاقم اصطلاحات طرق والفاظ روحانیه

بالله مكله مرشد مطلق واهل حالدن اولمق ممكن دكلدر . زيرا خزاينه متعلق حكايات وطاتلی خوليالرله كيمسه نك زنكين اولديغی كورلمامشدر .

٦٧

هيچ قفلی بكليد ديكری وانشود .

هر زبان كوشی وهر كوش زبانی دارد .

هيچ بر قفلی كندی اناختارندن غيری بر اناختارله آچيلماز . نته كيم هر قولاق هر سوزی ايشيده مز واكلايه ماز . آنك ايچون هر قولاغك اكلايه جغی لسان وهر لسانك اكلايه جغی قولاق واردر . بنابرين عوامك امور عشق وروحانيته دكی عدم ادراكلری طبيعيدر !..

٦٨

حر بصرا نكنند نعمت دو عالم سير !

هميشه آتش سوزنده اشتها دارد .

چشم حريصی ايكی عالمك نعمتی طويوره ماز . زيرا حرص ؛ هردم سوزان اولان بر آتشه بكزر . بويله بر آتشك ياندقجه كسب وسعت وتزييد اشتها ايده جكی طبيعيدر .

٦٩

شكست ناخن تدبير برتو دشوارست !

دكر نه هر كرهی صد كره كشا دارد .

مراد الهی يه قارشو كوچ ايش اولماز . عجول اولان انسانلر ايچون يالكز ناخن تدبيرك قيرلمه سی كوچدر . حالبوكه هر عقده نك يوزدانه آچجيسی بولنور . سن توكل اول ! ظاهرده كوچ ايسه ده ينه هر درلو تدبيركی جناب حقدن بيل !..

٧٠

شکفته باش که پامال حادثات شود ،

کسی که چین جبین همچو بوریا دارد .

متبسم اول ! آنك حدت علائمی اولان چیزکیلردن خالی بولنسون ! اوکبی خطوط متوازیه حصیرده اولور . بویله عبوس الوجه اولانلری حادثات ایام بهمه‌حال حصیر کبی پایمال ایدر ..

٧١

حضور خاطر اکر در نماز شرط شده است ،

عبادت همه روی زمین قضا دارد ! ..

حضور خاطر اکر نمازده فرض قلندیسه بتون کرهٔ ارضده یاپیلان عبادتك کافه‌سی قضا اولنمق لازم کلیر !..

٧٢

تا دماغ مابهوش آمد جهان افسرده کشت .

عید طفلان بود تا دیوانه در بازار بود ! ..

دیوانه بازارده طوردیغی مدت چوجقلرك بایرامیدر . بزده دیوانه کبی قیمتداراوقاتمزی ساده رولرپشنده‌وهوا وهوس آردنده‌کچوردك !. وقتا که عقل باشه کلدی ، حقیقت اشیایه‌وقوف حاصل اولدی . دریغا که پیر اولدق !..

٧٣

بی ریاضت نتوان شهرهٔ آفاق شدن

مه‌چو لاغرشود انکشت نما میکردد

مشار بالبنان ومشهور آفاق اولمق ایچون چوق ریاضت ومشقت

انسانك مقدراته ربط قلب ایتمیوبده لزومندن زیاده اسبابه توسل ایچون چرپنمسی هپ بیهوده‌در . چونکه هپمز رشتهٔ تقدیرایله دست مشیته مربوطز . قانجه‌ده اولان بر بالق نه‌قدر فضله چرپنورسه کندیسنی اونسبتده قانجه‌یه تحکیم ایتمکدن بشقه برشی قازاناماز .

٧٨

نیست آسان بحر را در کوه پنهان ساختن

عارفانرا دل ز اسرار الهی میطپد .

واسع بردکزی طاغده گیزلمك قولای دکلدر . عارفانك مدهوشیٔ عشق ایله خروشه کلمسی ؛ دلده‌کی‌یم اسرار الهینك تموجاتیدر .

٧٩

صائب ! زموج حادثه ابروی ترش مکن ،

انکور چون رسید لکد مال میشود ! ..

صائب ! امواج حادثانك غلیانندن قیزوبده صوراتکی آصمه ! انسان فلکك گرم وسردینی کوروب انقلاب ایامه تحمل ایتمدکچه کمال بوله‌ماز . نته‌کیم اوزوم تدیشدکدن صکره دوکیلوب ، اذیلوبده مال اولیور .

٨٠

درمصاف سخت رویان جهان سستی مکن !

قفل آهنرا نمیساز دکسی مومین کلید .

حق دیدکده اولدیغی ظاهر ایکن جبانت ایدوب ده مناسبتسز حریفلره قارشی کوشکلك ایتمه ! دمیر قوپلی‌یه کیمسه‌نك مومدن کلیدر یاپدیردیغی کورلمه‌مشدر .

٨١

از کلید آه هر بندی که باشد واشود ؛

قفل بند خانهٔ ما سخت ترشد زین کلید ! ..

عالمده اولان هر باغلو قپویی آچمق ایچون برکلید وارسه انجق آه واینندر . فقط عزیزدرکه بزم خانهٔ درونمزك قپوسی بوکلید ایله آچیلمدقدن بشقه بالعکس پاصلانوب آچیلماز برحاله کلدی ! ..

٨٢

از صحبت نیکان نشود طینت بد نیك ؛

بادام همین تلخ برون از شکر آمد .

حد ذاتنده بدمایه اولان شخص هر نه قدر حسن حال اصحابیله برلکده پرورده اولسه‌ده مطلوب درجه‌ده مقبول اوله‌ماز . باقکز بادام ؛ کونلرجه شکرك ایچنده طوردیغی حالده ینه آجی اوله‌رق چیقیور .

٨٣

پیش اهل دل ندارد فوت مطلب حاصلی ،

بیشتر از فوت وقت اینجا مصیبت میشود ! ..

اهل دل نظرنده بیوك مصیبت فوت وقتدر . یوقسه فوت مطلبك آنلر نظرنده هیچ دکری بیله یوقدر .

٨٤

پیر گردیدی وکشت املت زرد نشد !

بوی کافور شنیدی ودلت سرد نشد ! ..

یاهو ! پیر اولدکده حالا حرص واملك هیچ تدنی ایتمدی ،

مزرعهٔ آمالك صولوب صارارمادی . موت علائمی ، كافورقوقوسنی طویدیغك حالده طول امل ایله مملواولان كوكلك ذره‌قدرقوجامادی . نه‌در بو خواب كران غفلت !..

٨٥

مراز روز قیامت غمی كه هست اینست ،

كه روی مردم عالم دوباره باید دید ! . .

بنده‌روزقیامتك هول ودهشتدن طولایی شایان اهمیت بر كدرواندیشه‌وارسه اوده ایكنجی دفعه اوله‌رق بتون انسانلرك یوزینی كورمك صقندیسیدر !..

٨٦

دندان ماز خوردن نعمت تمام ریخت

اندوه روزی از دل ماكم نمیشود ! . .

آغزمزده‌كی دیشلر هرساعت جناب حقك نعمتی ییوب ایچمكدن آشینوب دوكولدی‌ده حالا آچ قالمـق قورقوسی كوكلمزدن كیتمز وحرص واملمز تدنی ایتمز اولدی ! . .

٨٧

بر سفال جسم لرزیدن ندارد حاصلی ،

این سبو امروز كر نشكست ، فردا بشكند .

عزیزم ! فانی اولان شوحیاته معزور اولمق هیچ برفائده ویرمز . زیرا حیات دیدیكمزشی ؛ دستی كبی طوپراقدن اولان ودستی قدربیله مقاومتی بولنمیان شـو وجودله قائمدر . بویله اولان بر حیاته مغرور اولمق چامور دستی اوزرینه چیقوبده صچرامغه بكزر . بوكون قیر-یلمازسه مطلقا یارین قیریلور ! . .

٨٨

عارفان ، صائب ! زسعد ونحس انجم فارغند ،

صلح کل با ثابت وسیار کردون کرده اند .

صائب ! عارف حقیقی اولانلر ؛ فلکك سعادت ونحوستندن مستغنیدر . زیرا آنلر جهانده اولان سیارات وثوابتك کافه‌سیله صلح عمومی عقد ایتمشلردر !..

٨٩

زفوت مطلب جزئی مشو غمین که فلك ،

ستاره میبرد وآفتاب می آرد ! . .

عزیزم ! اوفاجق بر مطلبك عدم حصولندن طولایی مأیوس ومکدراولمه ! اعظمنه منتظراول ! چونکه فلکده یلدیزغائب اولنجه آفتاب طلوع ایدییور . سن ده تجلیاته منتظر ، ظهوراته تابع اول !..

٩٠

دانسته قدم بر سر موری ننها دم .

صائب ! فلك سفله خرابی بسرم کرد !..

بن زوالع صائب ! بیله‌رك برقرنجه‌نك باشنه باصمدیغم حالده غریبدرکه شو دنی فلك بتون عالمك خرابیسنی بنم باشمه دولادی .

٩١

اختیاری نیست صائب ! اضطراب مازعشق .

دست وپای میزند هرکس که دردر یافتاد .

صائب ! جزئی ، کلی هیچ براختیار واقتداره مالك دکلز .

اضطرابمزك كافه‌سی آتش عشقك تأثیرندندر ؛ اختیاری دكلدر . چونكه دكزه دوشن آدم هیچ اولمازسه بلا اختیار ال ، اياق اورر.

٩٢

یوسف ازدامن اخوان بغریبی افتاد ،

خطر مردم آگاه زه‌امن باشد .

هرشیدن خبردار اولان آدم بعضاً هیچ امید ایتمدیكی بر یردن بلایه قالور . زیرا یوسف علیه السلامك كرفتار غربت وفلاكت اولمسی ؛ خیاله كلمیان برادرلرینك كیدو حیله‌سی یوزندندر !..

٩٣

خاكپانی كه بمعمورهٔ تن كوشیدند ،

در ره‌آب بقاسد سكندر بستند .

بیوكلر عندنده شو وجود فانی مانع وصلتدر خاكی وفانی اولان شو بدنك دائما اعمارینه ، تأمین استراحتنه چالشمق هركسك واصل اولمسنی آرزو ایتدیكی آب حیاتك یولنه سد اسكندر كبی بر دیوار چكمكه بكزر !..

٩٤

كفراچه وزن باشد پیش شكوه دریا

درچشم بی نیازان دنیا حصیر باشد

دریانك شكوه وعظمتنه قارشی اوززنده‌كی كوپوكلرك هیچ برثقلت ودكری اولمدیغی كبی ، حقیقی درویشلر نظرنده‌ده بتون دنیانك برحصیر قدر دكر واهمیتی یوقدر !..

٩٥

دلیل راحت ملك عدم همین کافیست ؛

که هرکه رفت بآن راه برنمیگردد .

ملك عدمده هرکس ایچون برنوع استراحتك موجود اولدیغنه شمدی‌یه قدر کیدنلردن بریسنك کیرو دونمامش اولمسی بردلیل کافیدر.

٩٦

این قدر کزتو بود چند دلی شاد بسست .

زندکانی بمراد همه کس نتوان کرد . !..

سندن برقاچ کشینك ممنون اولمسی کافیدر . یوقسه دنیاده هرکسك مرادی اوزره یشامق انسان ایچون ممکن دکلدر .

٩٧

ازخانهٔ زنبور حوادث نخوری شهد ،

تادررك جانت ندود نیشتری چند ! ..

برقاچ آری نیشتری جان طمرکه باتمدقچه ؛ قواندن بال آلوب یمك ممکن دکلدر . اشته دنیاده بویله برحوادث قوانیدر . کرم وسردینی دانمدقچه ، حادثات ایامه تحمل ایتمدکچه لذتی بولنماز .

٩٨

علم رسمی ورق‌سینه‌سیه ساختنست ؛

عارفان کودك خودرا بدبستان ندهند .

عزیزم ! علوم ظاهره اشته بویله اوزری مرکبله سیاهلانمش کاغدلری بربری اوستنه دوزمکدن عبارتدر . حقیقتده معتبر اولان

علوم باطنه‌یه قارشی بر دکری اولمدیغندن عارفلر تحصیل علوم ظاهره ایچون چوجقلرینی بیله مکتبه ویرمزلر !..

٩٩

کسی کز خلق خواهد حاجت خود مردنش اولی
غریق بحر به آنکس که دستش ناخدا گیرد

برکیمسه‌که جناب قاضی الحاجاتی اونوترده کندی احتیاجاتنی مخلوقاتدن ایستر ؛ اویله کیمسه‌نك محرومیتله ترك حیات ایتمسی ؛ یشامسندن اولادر . زیرا دکزه دوشن بر آدمك النی قپودان طوتارسه ایدرکه ساحل سلامته چیقمسی بالنسبه قولای اولور !..

١٠٠

حاصل عمر زخود بیخبران آه بود .
هرکه‌ازخویشتن آگاه شدآگاه بود .

شو بازار فنایه سوقنده‌کی حکمت ومصلحتدن وعطیه فطرت اولان نفسندن خبری اولمیان زواللیلرك محصول عمری برآه ندامت وافسوسدن عبارتدر . کیم‌که بوحکمتلره وقوف پیدا ایدوبده لایقیله کندینی بیلوب آگاه دیسه عارف حقیقی انجق اودر .

١٠١

غافل ازمورمشو گرچه سلیمان باشی ؛
که زهرذره بدرگاه خدا راه بود .

عزیزم ! بالفرض سلیمان علیه السلام قدر کسب رفعت وعزو حشمت ایدرسه‌ك بیله قریخه‌نك وقریخه مثابه‌سنده اولان ضعفانك

حالنی اونوتمه !.. زیرا برذره‌یه وار نجه‌یه قدر عموم ضعفانك درگاه جناب کبریایه قارشو برزاه تضرع واجابتی واردر !..

١٠٢

ای که کام دوجهانرا زخدا میطلبی !

هردو موقوف بیك آه سحرگاه بود .

افنـدم ! سن که هر زمان جناب حقدن دنیـا آخرتك سعادتنی ایستیورسـڭ ! بو آرزولرڭ هر ایکیسی سحر وقتنده قالقوب کمال خلوص ایله بر آه وفریاد ایتمکه متوقفدرکه کوچ برشی دکلدر !..

١٠٣

برخرابی صبر کن کز انقلاب روزکار ،

دشتها معموره ومعمورها صحرا شـوند .

افندم ! زمان‌سنی جور بی‌پایان‌ایله خراب وپریشان‌ایدرسه‌ده سن‌ینه صبر ایت ! انقلابات زمانه منتظر اول ! زیرا کورییورسك‌که تقلبات ایام برچوق ایسسزطاغلری ، اوه‌لری شنلندیروب معموره حالنه وبر چوق معموره‌لری‌ده تخریب ایدوب ایسـز اووه حالنه کتیرییور .

١٠٤

پیرانه سر همای سـعادت بمن رسید .

وقت زوال سـایهٔ دولت بمن رسـید .

عزت‌واقبال وهمای‌سعادت؛ هیچ برشیئه قادر اوله‌میه‌جغم اختیارلق زماننده انجق بکا توجه ایده‌بیلدی . ایواه !.. سایهٔ دولت بویله مدتی بك آز اولان وقت زوالده بکا ایریشدی‌که کندندن هیچ اسـتفاده ایده‌مدم . دریغ !

۱۰۵

بی آسیا زدانه چه لذت بردکسی ؟!

دندان نمانده بود که دولت بمن رسید !..

اوکونمه‌مش، پیشمه‌مش اولان حبوباتدن کیمسه‌نك لذت آله‌میه‌جغی طبیعیدر . اشته زواللی بن ! آغزمده بردیش قالمدیغی دیمکدن برلذت آلمق ممکن اولمدیغی برزمانده نعمت وسعادته نائل اولدمسه‌ده واسفا !.. کنجلك الدن کیتدی بوبله وقتسز سعادتی نه یاپایم !..

۱۰۶

بازیچهٔ امواج بود کشتیٔ خالی .

دلرا زغم ودرد سبکبار مدارید !..

عزیزم ! خالقکی ویوم آخرتی اونوته‌جق بدرجه‌ده اذواق فانیه‌یه دالوب‌ده کوکلکی غم ودرددن بسبتون خالی طوتمه ! چونکه صفره‌سی ویوکی اولمیان سفینه بشیك کبی دالغالرك اویونجاغی اولور . کوکلکی بسبتون بوش وخفیف طوتمه ! ذوق دردده آلیش ! اهل دردده مقارن اول ! یوقسه سن‌ده بازیچهٔ امواج حادثات اولورسك !..

۱۰۷

دستکیری نتوان داشت توقع زغریق .

اهل دنیا همه‌درمانده تر از یکدیکرند !..

دکزه دوشمش بر آدمدن یاردیم ومعاونت امید اتمك بالوجوه جائز اولمدیغی قدر ممکن‌ده دکلدر . اشته اهل دنیا حد ذاتنده بویله‌در. نظر حقیقت ایله باقیلورسه انسانلرك هربری دیکرندن دها زیاده محتاج معاونت برحالده بولنیور !..

١٠٨

مکن بر نفس رحمت بر تو چون راه خطا گیرد .

سزای کشتنست آن سگ که پای آشنا گیرد !..

نفسك سنك الكده اسیر و زبون ایكن اكا مرحمت ایدوب ده آرزولرینك استكماله چالشمه ! زیرا سن اوكا نه قدر ایلك ایتسه‌ك اوینه دائماسنی طریق مخاطره‌یه سوق ایدر . سن اونی ریاضت وتربیه ایله اولدیرمكه چالش ! ضرب مثلدركه افندیسنك وطانیدیغنك اياغن ایصیرن كوپك اولدیرلمكه لایقدر .

١٠٩

رهنور دانرا سبكباری بود باد مراد

كف بسعی اندك ازدریا بساحل میرسد .

بزانسانلر ازلیتدن ابدیته طوغری آقوب كیدر برسوری یولجیلرز. یولجینك یوكی هرزمان خفیف اولملیدركه بادمراد انی قولایلقله منزل مقصوده واصل ایتسون ! نته‌كیم دریا اوزرنده‌كی كوپوكلر غایت خفیف اولدیغندن مرادنجه اسن اوفاجق برروزكارله قولای قولای ساحله واصل اولیور ! ..

١١٠

پادشاهی نه بسیم وزر وگوهر باشد ،

هركه راسدرمق هست سكندر باشد !

یالكز سلطنتك محتاج الیهی اولان سیم وزر وحشم وگوهری اولان پادشاه دكلدر. كیمسه‌یه محتاج اولمه‌دن سدرمق ایده‌جك درجه‌ده یه‌جكی بولنان هر فقیرده اسكندر كبی كندی ملكنك سلطانیدر !..

١١١

هیچ دردی بتر از عافیت دائم نیست

تلخیٔ تازه به ازقند مکرر باشد ! ..

بتون عمری صحت وعافیتله کچورمك ؛ اویله بر خسته‌لقدر که حقیقتده بوندن بدتر درد وخسته‌لق اوله‌ماز . هرشی ضدیله اکلاشیلدیغی کبی صحتك قیمتی‌ده خسته‌لقله اکلاشیلور . نعمت عافیته تشکر دخی او زمان خاطره کلور . رهگذار حیاتده ازدصره تلخکام اولمق ، مشکلاته مصادف قالمق فنا دکلدر . تجربه‌در . بعضا اکشی برشی یمك هر زمان طاتلی یمکدن دها ایی‌در ! ..

١١٢

از کلوی خود بریدن وقت حاجت همتست .

ورنه هرکس کاه سیری پیش سك نان افکند !

ای ثروت ونعمته نائلیتله جود وکرم ابراز ایدن ذات ! سنك بو سخاوتك ؛ جناب فیاضك سکا بخش ایتدیکی نعم کوناکونك صدقهٔ تشکری دیمك اولدیغندن حدذاتنده ذکر واهمیتی حائز دکلدر . اصل همت وسخاوت کندك محتاج ایکن دیکرینك احتیاجنی نفسکه ترجیح ایتمك وبو نمازکدن کسوبده بشقه‌سنه ویرمکده‌در . یوقسه هرکس کندی بیوب طویدقدنصکره اوکندن آرتان فضله‌یی کوپکلرك اوکنه دوکر که بوکا سخاوت وجوانمردی دینمز ! . .

١١٣

سفینهٔ که بدریای بیکنار افتاد ،

چه احتیاج بتدبیر ناخدا کیرد !..

شناور دریای وحدت اولانلرك وجد وحال ایله بعضاً عقلدن تجرد

ایتدكلرینی چوق كورمیكز . بر سفینه كه ساحل وپایانی اولمیان بر دریایه دوشدی ؛ خط حركتی ، وجهۂ سلامتی معلوم اولمدیغندن قپودانك تدبیرینه‌ده احتیاجی قالماز !..

١١٤

بنمای بصاحب نظری كوهر خود را !

عیسی نتوان كشت بتصدیق خری چند !..

عزیزم ! هنر وجوهركی اهل وارباننه عرض ایت ! هر شیئی اهلندن صور ، اوكرن ! منكرینك تكذیب وحسدندن ملول اولمه !.. حیواندن فرقی اولمیان بر قاچ احمقك تصدیق واخباریله بداهت حقیقیه‌یه قارشو عیسی علیه السلامك اولدیرلدیكنه قائل اولانلر بولنمق حضرت روح اللهك موتنی ایجاب ایتمز !..

١١٥

نعمتی نیست كه چشمی بنود در پی آن !

ترك وصل شكر از بهر مكس نتوان كرد .

دنیاده بر نعمت یوقدر كه آرقه‌سنده كیمسه‌نك كوزی اولمسون ! بر نعمت ووظیفه‌یه نائلیت اثناسنده رقبانك مهاجماتندن هیچ مكدر اولمه ! آریدن وسینكدن قورقوب ده شكره ، باله قاووشمامق اولماز .

١١٦

خوش دلی نیست درین دائرۂ كور كبود .

وقت آن خوش كه ازین دائره بیرون باشد .

شو دائرۂ عالم ناسوت ایچنده المسز ، كدرسز ، كوكلی خوش هیچ بر انسان یوقدر یالكز بو دائره‌دن دیشاری اولانلرك كوكلی خوشدر !..

١١٧

اگر مجنون منم پس کیست در روی زمین عاقل ؟

ور ار عاقل توئی دیوانه در عالم نمیباشـد !..

ای عقل و هواسنه مغرور اولوب ده بکا مجنون سویلین شخص ! اگر
بن مجنون اولیورسه‌م بر یوزنده عقلای کیمسه اولمامق لازمدر . واگر
زعمکجه عاقل ده سن اولیورسه‌ڭ عالمده دیوانه بر کیمسه یوق دیمکدر .

١١٨

در سخن گفتن خطای جاهلان پیدا شود .

تیر کج چون از کمان بیرون رود رسوا شود .

جاهلرڭ خطا وجهالتی سوز سویلرکن پك گوزل تظاهر ایدر .
زیرا اگری بر اوق یایدن چیقدقدن صکره هدفه اصابت ایده‌میه‌جکندن
او زمان رسوای عالم اولور !..

١١٩

ازان مغلوب میگردی که بر خود نیستی غالب !

اگر باخود بر آیی باتو عالم بر نمی آید .

عزیزم ! سن نفسکه غالب اوله مدغکدن طولایی هر زمان مغلوب
اولیورسك ! اگر نفسکه غالب اوله بیلدکسه بتون عالم سنی مغلوب
ایده‌میه‌جکندن امین اوله بیلیرسك ! . .

١٢٠

شد کند از ملایمت من زبان خصم ؛

دندان ماررا بنمـدمی توان کشـید .

نه زمان که بن خصممه قارشـو طاتلی کیدوبده اظهار ملایمت ایتدم . زواللی ابکم ولال اولدی . چونکه یلانك زهرلی دیشلرینی یموشاق لچه ایله چکوب قوپارمق ممکندر ! . .

۱۲۱

ازعصای خود خطر دارند کوران وقت جنك ؛

بی بصـیرت از دلیـل خویش ملزم میشـود !

وقت جنك ونزاعده کورلرك رهبر سلامتی اولان عصالری باشنه بلا اولور . چونکه کورمیه‌رك دشـمنه قاپدیریلور . اشـته فلسـفه ومحکمه‌سی اولمیان بعض بصیرتسز کیمسه‌لرده اثنانی مناظرده‌ده کندی ادله‌سیله الزام اولنور ! . .

۱۲۲

بزرك اوست که برخاك همچو سایهٔ ابر ،

چنـان رود که دل موررا نیـازارد !

اهل کمال متواضع اوکیمسه‌در یر یوزنده بولوط کولکه‌سی کبی نامیه‌بار اولارق کزر ، کبر وعظمت ایله هیچ بر شـخصك وحتی قرنجه‌نك بیله کوکلنی اینجتمز ! . .

۱۲۳

ازپایهٔ خو هرکه نهد پای فراتر ؛

مشیست که پروای لب بام ندارد .

خود پسندلك نتیجه‌سی اوله‌رق هرکیم کندی ایاغنی دائرهٔاقتدار ولیاقتدن خارجه قور ، علویت فروشـلق ایدر . مغرور کمال اولان

بو زواللی حقیقتده طامك ، صاچاغك کنارنده قیدسز ، تفکرسز طوران بر سرخوشه بکزر .

١٢٤

ازصبح حشرتیره نهادان الم کشند .

یوسف زروی آینه خجلت نمیکشد .

صباح حشردن الك زیاده قورقانلر فطرت ووجداننده ، افعال وحرکاتنده شبهه‌سی اولانلردر . چونکه حسابی تمیز اولانلر یوم‌الحسابدن قورقماز . نته‌کیم چرکین یوزلی اولانلر آینه‌یه باقدیغی زمان مأیوس وخجل اولور . فقط یوسف علیه‌السلام هیچ برزمان دوچار خجالت اولماز ! . .

١٢٥

از طبع سرکه تندی بیرون نمیرود سال ،

جاهل همان کز ندست هرچند پیر باشد !..

[illegible] آز التماز .

١٢٧

آه ز افلاك را زد اء !

امورنده احتیاط ایدن تاجر مادام الحیات زیان ایرلشمز . احتیاط او یله عزیز وقیمتدار بر متاعدر که آنی آلان هیچ بر زمان زیان ایدرمی؟ حاشا!..

١٣١

بر لب بام خطر باشد مکان اعتبار .

خوب انیست نباشی در جهان اعتبار.

منصبده ، مقام عزت واعتبارده بولنمق حقیقتده یوکسك بر طامك کنارنده ، هر دقیقه سقوط تهلکه سنه معروض بر حالده بولنمغه بکزر استراحتك الك اعلاسی بویله بر یرده بولنمامقده در !..

١٣٢

تا زمانی بی سر انجامی مکانی باشدت ،

سعی در تعمیر دلها کن زمان اعتبار !..

تصادفی اولارق یاورنی طالعله طعن وافترایه هدف اولمه دن بر مدت مکان عزت واعتبارده ومأموریتده بولندیغك زمان مجروح الفؤاد اولان مغدورینك کوکانی تعمیره وممکن مرتبه هر کس کندکدن ممنون ایتمکه سعی ایت !..

١٣٣

پیران تلاش رزق فزون از جوان کنند

حرص کدا شود طرف شام بیشتر !..

انسان اختیارلاندقچه حرصی ، طول املی تزاید ایده جکندن پیرانك رزق ایچون تلاش واندیشه سی ، آج قالمق قورقوسی کنجلردن پك زیاده در . کنجلك بر صباح سعادت ، اختیارلق بر مغرب نکبتدر . دیلنجیلر ؛ صباح اولنجه اقشامه قدر بر چوق شیئه قاووشه بیلمك

١٤٠

در آستانۀ عشقست فتح باب امید ،

مبر سجود بهر خاك آستان زنهار !..

باب امیدك اناختاری آستانۀ عشقده‌در. اورایه سجده و تعظیم ایدوب ده
استحصالنه غیرت ایتملی ! یوقسه عادی قپولرده یوزصوینی دوکوب ده تعظیم
واسترحام ایتمك حقیقتده جائز دكلدر . حاجتی دائما بیوك قپودن ایستملی !..

١٤١

بقدر دانه دهد آرد آسیا بیرون ،

بنرده رنج مجو كام از آسمان زنهار !

دنیا ؛ وصلت مطالب خصوصنده بر دكرمنه بكزر . دكرمن
اوستندن آلدیغی دانه نسبتنده اون ویرر . هر نعمت بر كلفت مقابلیدر ..

یرویردیلر. انصاف ایت ده صقین بتون بوستانی یاغما ایتمك هوسنده اولمه!..

١٤٤

کلید گلشن فردوس دست احسانست .

بهشت میطلبی از سر درم برخیز !..

عزیزم ! جنتك قپوسنی آچه‌جق بر اناختار وارسه اوده انجق دست احسان وسخادر . اکر واصل نعم فردوس اولمق ایستیورسه‌ك آلتونلرك اوزرندن قالق ! محتاجینه انعام واحسان ایت !..

١٤٥

برآن بلند نظر لاف همتست حلال ،

که ننك دارد ازین فخرهای عار آمیز !..

سخا وهمتدن دم اورمق اوعالی جناب وبلند نظره حلال اولسون که انعام واحساننده بوی امتنان بولنماز . وشوکا بوکا سخاوتندن بحث ایله اعلان افتخاردن عار ایدوب کیمسه‌یه سویله‌مز !..

١٤٦

پاز حد خود منه بیرون کمال اینست وبس .

پیش اهل دین ملك بیزوال اینست وبس .

عالمده کمالاتك اك بیوکی حد کذن ، صلاحیتکدن واقتدارکدن زیاده بر آدیم ایلری آتلامامقدر . اهل بصیرت عندنده ملك بیزوال انجق بودر .

١٤٧

درد خودبینی بود صدپرده ازکوری بتر ؛

احتراز اهل بینشرا وبال اینست وبس .

کبرو خودبینی ؛ یعنی کندوسنی کوروب‌ده بشقه‌سنی کوره‌مامك حقیقتده کورلقدن یوز پرده دها فنادر . اهل بصیرتك بوندن احترازی وبال عظیم اولدیغنه دلیل کافیدر !..

١٤٨

از کناه خود اکر شرمندهٔ دیکر مباش

شاهد خجلت دلیل انفعال انیست وبس

اثر غفلت وجهالت اوله‌رق یاپدیغك برکناهدن اکر نادم اولمش واوتانمش ایسه‌ك بر دها یاپمه ! حقیقةً محجوب ومنفعل اولدیغکه ؛ بوعدم تکرردن دها مکمل برشاهد ودها واضح بردلیل اولاماز .

١٤٩

ای که‌داری چون صدف میل لباس سرخ وزرد ،

تیر باران نکاه خلقرا آماده باش !..

افندم ! سن که امورمخلوقاتك هرشعبه‌سنه قاریشیورسك ؛ وصدف دوکمه کبی قرمزی صاری هرنوع البسه وصلته میل‌ایدیورسك ! خلقك‌ده تیرباران نکاه وتعرضنه هدف اولمغه حاضر اول ! مقتضیات احوال بویله‌در .

١٥٠

هر که میخواهد که از سنجیده کفتاران شود ،

بر زبان بند کرانی از تأمل بایدش !..

هر کیم که تأثیر نطق وکلمات حکمت امیز ایله ممتاز اولانلر زمره‌سنه التحاقی آرزو ایدر ؛ لسانی تأمل وتفکردن یاپلمش محکم برباغ ایله باغلاملیدر .

١٥١

هر کس زخوان قسمت خود رزق میخورد ،

از کم بضاعتی خجل از میهمان مباش !..

انسان نه‌قدر سعی ایتمش اولسه‌بیله «نحن قسمنا» مطبخنده پشوبده حصه‌سنه تفریق ایدلمش اولان رزقدن فضله برشی یمکه قطعیاً قادر دکلدر بنابرین آنسزین کلن بر مسافره ؛ شانیله متناسب برسفره چیقاره‌مدیغکدن دولایی هیچ محجوب اولمه ! زیرا قصورسنده دکل آنك نقصانی نصیبنده‌در .

١٥٢

باغ فردوسست عالم چون نشاط قلب هست ،

دل که برجانیست کو دنیا وما فیها مباش !..

افندم ! کوکل‌که خوش روح‌که پرنشاطدر انسان ایچون شو فانی دنیا عادتا باغ فردوسدر . فقط کیفك یرنده اولماز ، کوکلك‌که خوش بولنماز بتون‌دنیا ومافیها سنك‌اولسه‌ینه‌بوشدر . وجود وعدمی‌مساویدر .

١٥٣

کسی که پاك نسازد دهن زغیبت خلق ،

همان کلید در دوزخست مسواکش .

آغزی مسوا که‌له پاك طوتمق هنردکلدر . اصل هنر؛ آغزی غیبتدن تمیز طوتمه‌ده‌در . هرکیم‌که فرض‌اولان ترك غیبتی اهمال وسنت اولان مسواکی استعمال ایدر ؛ حقیقتده آغزینی پاك ایده‌مامشدر ه بلکه آنك قوللاندیغی‌ده مسواك دکل جهنم قپوسنك اناختاریدر !..

١٥٤

غنای طبع بود کیمیای روحانی ،

چو نیست مال میسر بدل توانکر باش !..

عزیزم ! غنای قلب ابدی بیتمك ، توکنمك بیلمز بر کیمیای روحانیدر . مالك و پاره‌ڭ یوق ایسه باری قلباً زنکین اول :..

١٥٥

زینت ظاهر چه کار آید دل افسرده را ؛

نقش بر دیوار زندان کر نباشد کو مباش !..

قوجامش بر کوکل ایچون تزیینات ظاهره هیچ بر وقت جالب سرور اولاماز . نته‌کیم زندان دیوارلرنده نقوش وتزیینات اولسه‌ده اولمسه‌ده زواللی محبوسی ذره قدر مستریح ایتمز !..

١٥٦

بر صلح وجنك اهل جهان اعتماد نیست ،

چون صلح میکنند مهیای جنك باش !..

اهل دنیانك جنك وصلحنه قطعیاً اعتماد یوقدر . نه‌زمان عقد صلح ایدرلرسه یکی بر جنك سیرینه حاضر اول !..

١٥٧

پادشاهی بحضور قلب بار خاطرست .

دل چو برجا نیست کو تخت سلیمانی مباش !..

حضور قلب وسکونت وجدان اولمدقچه پادشاهلق بیله کوکل بلاسیدر . صحت وجود ، آسایش قلب که یوقدر تخت سلیمانه بیله مالك اولسه‌ڭ بوشدر !..

١٥٨

پیش عارف در بلا بودن به از بیم بلا .

مرغ زیرك میكنند در حلقهای دام رقص !..

عارف حقیقی نظرنده تهلكه و بلانك ایچنده اولمق هر زمان بر بلاو تهلكه یه دوشمك قورقوسیله مكدر بولنمقدن دها اهوندر. زیرا زیرك قوش دوزاقده وقفسده بیله اولسه رقص ایدر، محترم اولدیغنی بیلدیكی ایچون هیچ مكدر اولماز!..

١٥٩

اوج دولت جای بازی ونشـاط لهو نیست .

از بصیرت نیست كردن دركنار بام رقص !..

مناصب رفیعهٔ دولت وتخت وسلطنت ؛ دیوب ، كولمك ، چاتوب اوینامق یری دكلدر . اوكبی موقعده بوكبی احوال ؛ قیدسزلقله طامك كنارنده رقص ایتمكه بكزركه تهلكه‌سی یوزده یوزدر !..

١٦٠

تو مستعد نظر شـو چو صائب بیدل !

كه منقطع نشود فیض هرگز ازفیاض !..

عزیزم ! استعداد هرشیده شرط اولدیغندن سن یالكز بو عاشق صائب كبی جناب حقك فیض نظر وتجلیات سبحانیه‌سنه استعدادكسب ایتمكه چالش ، چونكه سنده استعداد اولدقدن صكره جنـاب فیض حكیمك فیوضات نامتناهیسی هیچ برزمان سندن منقطع اولماز ..

١٦١

داری [illegible] اقا [illegible] عشرت ونشاط !

امان ای ساقی * بزده عیش وعشرته وذوق ونشاطه صوك درجه برهوس وآرزو واردر . فقط طریق میكده‌یی بردرلو بولامیورز . سن بزی هدایت ایدوب یولی كوستر * بیوك برلطف ایتمش اولورسك *..

١٦٢

بنور زهره سفر میکنند راهروان ؛

تو پیش پای ندیدی بآفتاب دریغ !..

كوی حقیقته طوغری سفره استعدادی اولان كیمسه‌لره دلالت نور زهره بیله كافیدر . یازیق كه سن اطرافی قابلایان نور آفتاب ایله حالا ایاغكك آردینی كورمكه موفق اوله‌میورسك *..

١٦٣

تیره بختی لازم طبع بلند افتاده است ؛

پای خودراچون تواندداشتن روشن چراغ !..

نصاب فضیلت وعلو طبیعته مالك اولان ارباب كمال هر زمان بدبختدر . كندینه برفائده ایده‌مز . نته‌كیم بتون افلاكی ضیادارایدن فانوس غریبدركه كندی آلتنه ایشیق ویره‌مز *..

١٦٤

چو فلك دائرهٔ بینش خود ساز وسیع !

تابدانی كه چه مقدار صفا دارد عشق !..

افندم ! دائرهٔ بصیرتكی چشم فلك مثابه‌سنده اولان شمس قدر توسیع ایت كه عشق وحقیقتده نه قدر صفا ولذت اولدیغنی كوروب بیله‌سك!..

١٦٥

بیار جیب وببرهر كهركه میخواهی !

که قفل منع ندارد در خزانهٔ عشق !..

روی قبول کوروبده خزانهٔ الهیه‌یه کیرمکه موفق اولدکسه ؛ ایستدیکك مجوهراتی جیبکه قویوب کتیره‌بیلیرسك ! زیرا کمسه‌یی منع ایچون خزانهٔ عشقك قپوسنده قوپلی ، اناختار یوقدر !..

بر زمانم وار ایدی که قوجه آسمانی بتون اسراریله برابر شیشه کبی قولتوغمك آلتنده کیزلردم . سلام اولسون اول کونلره !..

١٦٩

جعد وهماست در نظرم مرغ یك قفس

ز اقبال بی نیازم وز ادبار فارغم !..

بنم نظرمده هما ایله بایقوش هر ایکیسی‌ده بر قفسك قوشیدر . زیرا نه اقبال جهانی امید ونیاز ایدرم ، نه‌ده ادباردن ملول دمکدر اولورم . هر ایکیسندن‌ده فارغم !

١٧٠

دانسته ام شفا ومرض از دکان کیست ؛

صائب زنسخه بندیٔ عطار فارغم !..

صائب ! شفا و مرضك کافه‌سی هانکی دکاندن، وهانکی قپودن کلدیکنی یقیناً بیلیورم . مرادالهی تعلق ایتمدکجه هیچ بریسی مؤثردکلدر . انك ایچون عطارك تدابیر ظاهره ونسخهٔ معنویه‌سندن دخی فارغم ! ..

١٧١

در اقلیم تجرد پادشاه وقت خود بودم .

نمیدانم چه کردم تا بزندان بدن رفتم ؟!..

آه اوکونلرکه اقلیم تجرد وکلشن الستده کندی باشمك سلطانی وکندی وقتمك حکمرانی ایدم . بیلمم نه یاپدم ، نه صوچم وار ایدی که شو زندان بدنه دوشو بده علائق ماسوی ایله ملوث اولدم واحسرتا!..

١٨٢

دادند بمن عرض متاع دو جهانرا ؛

جز غیرت از ینهـا نپـذیرفتم ورقتم !

عزیزم ! بکا هر ایکی جهـانك متـاع ومزایاسنی برای اختیار کاملا عرض ایتدیلر . فقط بن بونلرك ایچنـدن یالکز سعی وغیرتی قبول ایدوب باقیسنه التفات ایتمدم . مع هذا اوسایه‌ده دخی حمد اولسون که هرنوع آمال ومقصودە نائل اولوب کیتمکده‌یم ! . .

۱۷۳

ابرزکام روی جهـانرا کرفته است .

بیهوده‌عود خویش بمجمر کذاشتیم !..

غفلت دومانی بتون کرهٔ ارضی اویله احاطه ایتمشدرکه انسانلرك کافه‌سی زکام علتنـه طوتلدی . هیچ بریسـنده بوعرفان وحقیقتی استشمام ایده‌جك بورون وبین قالمدی . زواللی بن ! پك بیهوده بر صورتده نشر شمیم ایتمك هوه‌سیله کندی عود اغاجمی اتشه قویمش وزورزورینه زکاملی ملتنه‌بوی عرفانقوقلاتمغه قویولمشم . دریغ ! ..

۱۷٤

تراکه‌چشم‌بخوبان‌بحسن‌معنی‌نیست ،

برو قلمرو تصـویر را تماشا کن !

افندم ؟ سنك‌که خوبانه نظردن مقصدك ! ؟ زبدهٔ صنعت الهی‌یی تقدیر وتحسین وفیض فطرته مفتونیتله تزیین معنویات ایتمك دکلدر . حقیقی بر ادم دکل ؟ قوری بر صورتپرستسك ! . . اویله ایسـه ازه قناعت ایدوبده ضرورت چکمه ! کیت ؟ تمثـال وتصـویرك چوق بولندیغی مملکتلری کز ؟ دولاش تماشایت ! ..

۱۷٥

اکر افتـادهٔ را همچو مور از خاك برداری ،

به پیش من بهست ازطاعت روی زمین کردن.

حقیقی برانسان دائما کندینیدکل ؛ دوشمشلری ، محتاج معاونت اولانلری دوشونور ، مـددرس ضعفا اولور . افتـادهٔ خاك مذلت ونامرادیاولان برزواللی‌یی قالدیرمق ایچون قارنجه‌قدر صرف غیرت ومساعی ایدوبده قالدیررسه‌ك ؛ اخوت وانسانیته متعلق اولانشوحال ؛ بنم‌عندمده‌بتون روی زمینده طاعت وعبادت ایتمکلکدن دهاایدر !..

١٧٦

تخم راز ازسنك خارامیجهدهمچون شرر

هیچ کسرا محرم راز نهان خودمکن !..

هرراست‌کلنی مالك‌اولدیغك اسراره واقف ایتمك جائزدکلدر. تخم اسراراویله برشیدرکه انی مرمرطاشه‌بیله اکمش‌اولسه‌ك طورمازقیغلجم کبی شرر پاش اولور. بناءعلیه هیچ برکیمسه‌یی رازنهانکه محرم ایتمه !..

١٧٧

پیش دانا از تمام علمهـا بالا ترست ،

خویشرا بادانش سرشار نادان ساختن.

عارفلرعلوم متداوله‌نك کافه‌سنه واقف اولدقلری حالده کندیلرینی هر

بیاغی هر چوجق بیله کوره بیلیر ! ..

١٧٩

اوج دولت نه مقامیست که غافل باشند .

بر لب بام خطر جهل بود خوابیدن !..

مناصب رفیعهٔ دولت غفلت ومسامحه ایله اوطوریله جق یریدکلدر. سعادت ملتی تکفل ایتمش اولان رؤسا وکبرانك خواب غفلته طالمسی سائقهٔ جهالتله طامك ، صاچاغك تام کنارنده یاتوب اویومغه بکزرکه نتیجه‌سی هلاك عظیمدر : ..

١٨٠

زکات صحت جسمت خسته پرسیدن .

نکاهبانیٔ عمرست پیش پادیدن .

خسته‌یی زیارت ایدوب حالنی سؤال ایتمك صحتك زکاتیدر . خسته اولمدقچه صحتك قیمتی بیلنمز . دائما آتیده آدیم آتیله‌جق یری اولدن تفکر وملاحظه ایتمك انسانك محافظ عمر وسعادتی دیمکدر !

١٨١

تلخیٔ منت حلاوت میبرد از جان ما ؛

آب رو نتوان برای آب حیوان ریختن .

منت ایله اولان انعام واحسانه قارشوجان وکوکلده حلاوت قالمازکه شکر ایده‌لم . آب حیات ایچون آب‌رو دوکمکه بکزرکه جائز دکلدر . زیرا عاقللر نظرنده یوز صویی آب حیاتدن دها قیمتلیدر !

١٨٢

پیری شکوفه ایست که مرکست بار او .

بارش چو این بود چه بود زخم خار او ؟..

اختیارلق بر چیچکدرکه میوه‌سی موتدر . آه ! .. میوه‌سی بویله اولان بر چیچکلك ؛ دیکنی ودیکنندن حاصل اولان یاره‌لری عجبا نصلدر ؟ ! .. معاذالله ! ..

۱۸۳

یا رب از عرفان مرا پیمانهٔ سر شارده ؛،

چشم بینا ، جان آکاه ودل بیدارده !..

یارب ! بکا ؛ حد وپایانی اولمیان دریای عشق ومعرفتکدن لبالب طولو بر قدح صوك که دنیا ومافیهادن کچوب مستغرق دریای وحدت اولایم . الهی ! آستان عزتکه لایق بر قول اولمق ایچون بکا حق وحقیقتی ، سر مکوناتی ، نور هویتی کورمکه الویریشلی بر کوز ایله مبدأ ومعادینه آکاه بر ده جان ور ده ذوق روحانیته واقف ، نور ازله وصلته مستعد اویانق بر قلب احسان ایت ! ..

۱۸٤

ترك عجب وکبر کن تا قبلهٔ عالم شوی !

سیرت ابلیس را بکذار تا آدم شوی !..

عزیزم ! « کبر وعجب وعظمت حقه یارار » بزم کبی ضعفایه مناسب اولمیان بوحاللردن کچ که کعبه کبی مطاف سکان عالم اولاسك ! شیطانی درکاه رحمتدن تبعیده بادی اولان بو صفتلری بالکلیه ترك ایت که خیرالخلف جناب آدم اولاسك ! ...

آنچه دارم در نظر در دست بودی کاشکی !..

الده اتمام واحسان ایده‌جك سرمایه اولمدقدن صكره علو همت انسانك باشنه بیوك بر بلادر . آه فكر ونظرمده اولان شیلر كاشكی المده اولایدی‌ده علو همت وسمو عاطفتمی كوستره‌بیله‌یدم !..

١٨٦

تجلی سنکرا نومید نکذاشت .

مترس از دور باش لن ترانی !..

افندم ! رحمت وفیوضات الهیه‌دن قطع امید ایدوب‌ده مأیوس بولنمه ! طورسینا طاغلرندن اسیر كنمیان ، یالچین قیالری بیله نا امید اتمیان تجلیات الهیه‌سنی‌ده محروم براقماز . اسرارلن ترانیدن‌ده قورقمه ! یالکنز کسب استعداده سعی ایت !..

١٨٧

مرد را هرچند تنهایی كند كامل عیار ؛

صحبت یاران یكدل كیمیای دیكرست .

کوشهٔ وحدتده اوطوروب طاعت وعبادتله مشغول اولمق انسان ایچون هرنه‌قدر باعث كمال ایسه‌ده ؛ متحد وهم مشرب دوستلرله اوطوروب صحبت ایتمك دخی قیمت تقدیر اولنماز بر کیمیادر !..

١٨٨

قطرهٔ از قلزم توحید باشد هردلی .

دست رد برهیچ مخلوقی منه كرواصلی !..

شیخم ! هرقلبده دریای وسیع توحید والوهیتدن بهمه‌حال برقطره ، بر شمه واردر . هنر ؛ اوقطره‌یی واصل دریا ایتمكدر .

اکر سن لب توحیده واقف ، آستان فیض وحقیقة واصل ایسه‌ڭ مخلوقاتك هیچ برینی وحتی بنم کبی الڭ ادناسنی بیله خانقاه عرفانڭدن رد ایله محروم التفات ایتمه !..

مصراعلر

۱۸۹

آنکه رو شنکر تصور کردمش ژنکبار بود !..

آه ! زواللی بن ! جلا ظن ایدرك قوللاندیغم مکر سه‌پاس ایمش !.

۱۹۰

رخش می بایدکه رستم را بمیدان آورد !..

رستم پهلوانی میدانه جیقارمق انجون کندی آتی لازمدر .

یوسقی ؛ قیمتنی بیلمیان برادرلری قاپ وجزئی اقچه ایله صاتدیلر.
نیم ماه کنعانمی اویله قاپ اقچه ایله بندن کیمسه‌نك آلمسی ممکن دکلدر.

۲۰۱

از دوزخی کلید بهشت برین مجو !..

جهنمه کیتمه‌سی لازم کلن کیمسه‌ده جنت اناختاری آرامه ! . .

۲۰۲

کرسنه چشمیٔ دام از شکارکم نشود !..

دوز اغك آج کوزلیلکنی نه‌قدر آوطوتسه ینه اکسیلمز ! . .

۲۰۳

با ناقصان ستیزه نمودن کمال نیست !..

اصول مناظره وآداب اخوته واقف اولمیان ناقصلرله مجادله ومنازعه ایتمك ارباب کمالك شانندن دکلدر ! . .

۲۰۴

هیچ کس بی کو شمال روزکار آدم نشد !..

فلکك سلهٔ تأدیب وتجربه‌سنی یمه‌دن کیمسه‌نك آدم اولدیغی کورولمامشدر!..

۲۰۵

این خواب نه خوابیست که تعبیر توانکرد !..

عزیزم ! بو کوردیکك رؤیا دکل که تعبیری ممکن اولسون ! . .

۲۰۶

غریبی در جوانی آدمی را پیر میسازد !..

غربت مصائبی انسانی کنجلکده اختیارلاتیر ! . .

انتها